

HELENA GRYSZPAN

ur. 1926; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2006, Żydzi, Grynberg, Lederman

Ojciec Zosi Lederman szył dla Niemców mundury

[Żydzi] każdą pracą się zajmowali, przeważnie mieli zawody, byli szewcy... To się zawsze mówiło, że polscy szewcy, żydowscy krawcy, bo krawcy byli dobrzy Żydzi, pięknie szyli, ale... Nie wiem... Te dwie moje koleżanki, te dwie siostry, to [ich rodzice] mieli sklep. Jednej koleżanki, tej która mieszkała niedaleko mnie, Grynberg, to [ojciec] był takim rządcą, bo byli rządcy w domach, to on był miał kilka domów, był rządcą. A tej Zosi [Lederman], co przeżyła, to przeżyła dzięki ojcu. Ojciec jej właśnie był krawcem i był wspaniałym krawcem i on szył dla Niemców mundury. I ja spotkałam Zosię kiedyś, jak ja wyszłam na [ulicę] Curie-Skłodowskiej, na ulicy Curie-Skłodowskiej w Lublinie, i ja ją spotkałam tą Zosię. Ich już Żydów nie było. No, oczywiście bez opaski, bo nie było potrzeby do opaski, już nie ma Żydów, i myśmy się spotkały. Weszłyśmy do jakiegoś takiego ogrodu po lewej stronie i ona mi opowiadała, że brat jej nie żyje i... Oni żyli dlatego, że ojciec szył, to oni byli i pracowali, wychodzili po tej ulicy normalnie. I później, na drugi dzień, ona powiedziała, że bym przyszła. I ja przyszłam i ta matka naszykowała mi rzeczy, trochę rzeczy, jej matka. I później już jej więcej nie widziałam... ale wiem, że przeżyła. Wiem, że ona przeżyła, ojciec przeżył, matka i siostra jedna, a brat umarł i siostra umarła jeszcze jedna. Ale oni przeżyli i zdaje się do Szwecji się dostali, o ile się nie mylę. Tak, ale nie widziałam jej więcej.

Data i miejsce nagrania	2006-11-28, Ramat Gan
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Magdalena Ładziak
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"